

Mestne novice.

Županom je bil ponovno izvoljen Newton D. Baker. Harry Davis propadel s 5000 glasovi. V 23. vardi je izvoljen Adam J. Damm. Volitve so se vršile v redu in miru.

Župan Baker je bil v torek drugi izvoljen od clevelandskih volivcev da prevzame odgovorno mesto župana. Prvič so se vršile volitve po novem sistemu. Opazilo se je takoj, da volivci volijo večinoma le enega kandidata. Župan Baker je dobil večine 3225 glasov. Izvoljen je bil s pomočjo druge vrste, oddanih glasov, ker pri prvi izbiri ni bil manj kot 329 glasov do absolutne večine. Vsega skupaj je glasovalo 83.248 volivcev, in od teh je dobil Baker v prvi vrsti 41.296, v drugi vrsti 3554, v tretji vrsti 1804, skupaj 46.400 glasov. Davis je dobil v prvi vrsti 36.119, v drugi vrsti 3.928, v tretji vrsti 1.554, skupaj 41.601 glasov. Robb, socialistični kandidat, v prvi vrsti 5.788, v drugi vrsti 9.247, v tretji vrsti 2593, skupaj 17.608 glasov. V 23. vardi, kjer je večina Slovencev so bili oddani sledeči glasovi za razne kandidate: Baker — v prvi vrsti 1807, v drugi vrsti 158, v tretji vrsti 58, skupaj 2023 glasov. Davis v prvi vrsti 1118, v drugi vrsti 162, v tretji vrsti 58, skupaj 1336 glasov. Robb v prvi vrsti 390, v drugi vrsti 399, v tretji vrsti 100, skupaj 889 glasov.

Jako je bil hud boj za councilmane v 23. varde. Izvoljen je bil sedajni councilman Ad. Damm, ki je dobil vsega skupaj 1501 glasov. Kandidatje Zirn, Kern in Granger so propadli. Slovenski kandidat dr. Kern je dobil mnogo slovenskih glasov. Veliko nemških volivcev, ki so glasovali za socialističnega kandidata pred dvema letoma, je oddalo svoje glasove svojemu rojaku Zirnu, ki je kandidiral na neodvisni stranki.

Število v prvi vrsti oddanih glasov za soc. kandidata za župana, je letos padlo za okoli 3000 v primeri z volitvami pred dvema letoma, ko je dobil Ruthenberg skoraj 9000 glasov, letos pa 5768 glasov v prvi vrsti.

Po novem črterju ima župan Baker velikansko moč in veliko odgovornost. Mestna vlada se bo vsa spremenila. Župan Baker je obljubil, da bo najprej hotel z dovršitvijo filtracijskega sistema, da dobimo čisto vodo, potem se pa bo dokončala mestna elektrarna, ki bo prodajala elektriko po 3 cente kilovat.

Zajedno z županom je bilo izvoljenih 20 councilmanov, katere je on priporočal, in je šest nasprotnikov, namreč republikancev.

Pravica, da sme družba po cestne železnice voziti ponosi tovarno blago pa vseh tih, zlasti farmerske pridelke, je bila podeljena z veliko večino. Ljudje so dovolili zidati most za \$850.000 in sicer z veliko večino. Postava, ki prepoveduje pošiljanje opojnih pijač v suhe kraje je bila zavrnjena. Vendar se je o tej postavi glasovalo po celi državi, in se končno uspel še ne ve. V Clevelandu je bila zavrnjena. Ravno tako postava, ki dovoljuje samo polovico toliko državnih poslancev kot jih imamo sedaj je bila sprejeta, pa tudi še ni jasno, ker o tem še je glasovalo po celi državi. Električni razbi se je dovolilo položiti kje za gorke vode in sopro-

Sodnikom so bili izvoljeni Cull, Beebe in Sanders. Oni župan v East Clevelandu, po imenu McQuigg, ki je v polletju kaznoval clevelandске krčmarje, ki so točili ob nedeljah pijačo, je bil poražen pri volitvah.

Kratki volivni listek za državo in county je bil poražen. Ženske so dobile pravico biti načelnice raznih izavodov. Davki na bodne bodoče se za naprej, ker so volivci ta predlog zavrgli. Vendar tudi tu še ni popolnih poročil.

Tako se je torej končal volivni boj. Nekaj jako važnega smo spoznali v tem boju, in to je: Slovenci si morajo še bolj prizadevati, da si pridobijo volivno pravico s tem, da postanejo državljani. Naloga časopisja in političnega kluba naj bo v prvi vrsti delati na to. Nič nam ne pomaga veliko število Slovencev v naši naselbini, če niso državljani, kajti tako so brez pravic. Rojaki, pomujajte se za državljanske pravice, da pridemo enkrat k svoji besedi ob volitvah.

V sredo zvečer sta licenčna komisarja izdala listo vseh gostilničarjev, katerim je dovoljeno še naprej točiti opojne pijače. 1286 gostilen bo od sedaj v Cuyahoga county. 970 gostilen bo moralo zapreti. Oni, ki niso dobili dovoljenja za točenje, se bodo zjezdili in skušali boriti se proti postavi, ki pravi, da sme biti le ena gostilna na 500 ljudi. Oni srečni pa, ki so dobili dovoljenje, morajo strogo paziti na svoje prostore in se ravnati natančno po postavi, ker enkratna kazen zadostuje, da drugič avtomatično izgube licenco. Izmed Slovencev so dobili dovoljenje sledeči: Anton Ahčin, J. Blatnik, Avg. Budan, John Breskvar, John Cimprman, Jos. Debeve, Fil. Epich, John Fifolt, John Grdina, Ig. Jerič, Mih. Jalovec, John Jerman, John Ježek, Mary Jančar, Tom Jereb, Anton Kolar, Frank Korčec, Frank Kmet, A. Kos, Jos. Kmet, John Kromar, Jos. Kalan, Jos. Kozely, Fr. Kužnik, John Kralj, Frances Lausche, J. Mervar, Fr. Makovec, John Modic, Chas. Novinc, Johana Novak, Jos. Nose, Ohio Brandy Distilling Co., Jos. Ogrin, John Ornik, John Posch, Anton Peskar, Lov. Petkovšek, A. Polončič, Mih. Plut, Frank Pavlin, John Roselj, Ant. Seršen, Fr. Slabe, Fr. Sterniša, Mihael Setnikar, Josip Sajević, John Skufca, G. Travnikar, Nick Vidmar, Josipina Vehovec, Frank Walland, Henry Zalokar, Frank Zaviršek, Jos. Zalokar, Louis Zupancič, Anton Zaviršek, Louis Zupancič. Skupaj 57 Slovencev je dobilo dovoljenje za točenje pijače. 47 slovenskih saloonov bo moralo zapreti. S tem je torej rešena ta tako važna zadeva, katero so mesece nestrno pričakovali.

Požigalčeva hčič Dram. in podp. dr. Lunder Adamič vprizori v nedeljo 9. novembra veliko narodno dramo, ki bo velika podoba življenja in sedmih premembah. Igra je posneta iz navadnega kmečkoga življenja in podaja živo sliko, kam privede kmeta slabo gospodarstvo. Zanimivi burni prizori sledijo skozi v celi igri.

—Na volivni dan je župan Baker poročil neki mladi par v zakonski jarem. On je mlad inženir, dekle pa iz navadne družine. Županu je dal \$10 za "delo", toda župan je vzel le \$2.00, katera je pozneje izročil v mestno blagajno.

—Mala mestna elektrarna v Brooklynu je naredila tekmo zadnjih šest mesecev 31.000 dolarjev čistega dobička. Lep dobiček kaže tudi mestna elektrarna v Collinwoodu.

—Harry L. Davis, poraženi županski kandidat se je izjavil, da bo čez dve leti zopet kandidiral za župana.

—Delavci, ki polagajo mramor na novo poslopje električne družbe na square so v ponedeljek zaštrajkali, ker so isto delo opravljali tudi nekateri navadni zidarji.

—Vsak oni, ki je dobil dovoljenje za gostilno, mora nemudoma poslati \$100 v Columbus, Ohio, na State Liquor Licensing Board. Mi pošljemo to svoto potom money order po American Express Co. če se oglašite v našem uradu. Če ne smete pošiljati, ker jih ne sprejmemo.

—Dne 5. novembra so detektivki aretirali v Clevelandu na 33. cesti nekoga Antona Primšarja, doma iz Dolenje vasi pri Cerkljici. Ta Primšar je obdolžen, da je umoril John Jermana, doma iz Cerkljice. Umor se je izvršil 5. januarja letos v Spruce, W. Va., odkoder je potem morilec pobegnil v Cleveland. Brat umorjenega, Frank Jerman, pa je zasledoval morilca svojega brata, in ga srečno dobil v Clevelandu. Sedaj je Primšar pod ključem.

vmes pa je kakor za spremembo, dovolj zdravega humprja. Vse važne uloge so v rokahkušenih in dobronanih močij: pričakovati smemo torej dovolj duševnega užitka. Znanost je tudi, koliko se žrtvujejo naši igralci, ki se vadijo v svojih ulogah, skoro vsak večer pozno v noč, skozi celo sezono in to brezplačno. Spodobni so torej, da jim da občinstvo priznanje vsaj s tem, da polnostežljivo obišče to igro, kakor tudi vse naslednje, katere upriporo naša dramatična družva.

—Pevsko in podp. dr. Vrh Planin v Collinwoodu je sklenilo pri svoji zadnji redni seji, da se korporativno udeležijo veselice, katero prireda skupna collinwoodska družva v korist štrajkujočega delavstva na Calumet, Mich. Veselica se vrši 22. novembra v Baumanovi dvorani. Rojaki Slovenci v Collinwoodu so lepo prošeni, da se udeležijo te veselice v največjem številu, kajti vsi ste delavci in morate podpirati delavsko stvar ter svoje brate, ki trpijo glad in pomanjkanje v hudi zimi, ko se borijo za boljši obstanek na tem svetu. Slovenci, ne pozabite te veselice in pokažite da vam bje srce toplo za svojega revnega brata, ki s stegenjimi rokami prosi vaše podpore v boju za življenje. Pridite vsi na to veselico in marsikaj bodele pomagali trpinom.

—Na volivni dan je župan Baker poročil neki mladi par v zakonski jarem. On je mlad inženir, dekle pa iz navadne družine. Županu je dal \$10 za "delo", toda župan je vzel le \$2.00, katera je pozneje izročil v mestno blagajno.

—Mala mestna elektrarna v Brooklynu je naredila tekmo zadnjih šest mesecev 31.000 dolarjev čistega dobička. Lep dobiček kaže tudi mestna elektrarna v Collinwoodu.

—Harry L. Davis, poraženi županski kandidat se je izjavil, da bo čez dve leti zopet kandidiral za župana.

—Delavci, ki polagajo mramor na novo poslopje električne družbe na square so v ponedeljek zaštrajkali, ker so isto delo opravljali tudi nekateri navadni zidarji.

—Vsak oni, ki je dobil dovoljenje za gostilno, mora nemudoma poslati \$100 v Columbus, Ohio, na State Liquor Licensing Board. Mi pošljemo to svoto potom money order po American Express Co. če se oglašite v našem uradu. Če ne smete pošiljati, ker jih ne sprejmemo.

—Dne 5. novembra so detektivki aretirali v Clevelandu na 33. cesti nekoga Antona Primšarja, doma iz Dolenje vasi pri Cerkljici. Ta Primšar je obdolžen, da je umoril John Jermana, doma iz Cerkljice. Umor se je izvršil 5. januarja letos v Spruce, W. Va., odkoder je potem morilec pobegnil v Cleveland. Brat umorjenega, Frank Jerman, pa je zasledoval morilca svojega brata, in ga srečno dobil v Clevelandu. Sedaj je Primšar pod ključem.

Policija in skabi.

Policiisti mesta Indianapolis so zaštrajkali, ko jim je župan velel, naj čuvajo skabe.

DELAVSKE NOVICE.

Indianapolis, Ind., 5. nov. Četrta dan štrajka uslužbencev cestne železnice je večeraj minil. Zanimivo je bilo večeraj, ko je trideset policistov odreklo pokorščino županu, ko jim je velel, naj se vozijo v vozovih poulične železnice, katere so vodili najeti skabje. Policisti so se oglašili na svojih postajah, oddali svoje orožje in znamenja ter rekli, da se raje odpovedo službi, kot bi čuvali skabe. Policisti pridejo pred posebno sodišče.

Nemiri v mestu so prenehali. Štrajkarji in ljudje, ki z njimi simpatizirajo, so se zbrali v sredini mesta pred sodnijo, in nekaj duhovnov je imelo govore. Svetovali so, naj mirujejo. Štrajkarji so odobrili resolucijo, v kateri obljubujejo, da ne bodo delali nemirov. Policisti niso hoteli na kare, da bi čuvali skabe. Najprvo je protestiralo 30 policistov, potem pa, ko so prišle rezerve, so se tudi slednje uprle. Policisti so se izjavili, da bodo korakali ob kari, se bojevali na cesti, streljali, se postavljali na ulici proti množici, četudi jih kamenja, toda v kare ne gredo nikdar podpirati in čuvati skabov. Župan Shank se je izjavil, da bo poklical milicijo, če policisti ne bodo hoteli služiti.

Guvernerja Ralstona so ponovno prosili naj pošlje milicijo v mesto, razširila se je že govorica, da je milicija na potu, toda guverner Ralston je pozneje izjavil, da on ne bo dal nobenega vojaštva na razpolago, in naj mesto samo šteti svoje prebivalce s policijo. Dosedaj sta umrla že dva delavca radi ran, ki sta jih dobila pri splošnih nemirih v mestu.

Denver, Colo., 6. novembra. Položaj med štrajkarji v južni Coloradi je slab. Kompanije imajo na razpolago milicijo in posebne stražnike, in pogost spopadi med temi in delavci, so na dnevnem redu. Dosedaj je bilo ubitih že osemnajst delavcev. Odvetnik delavske unije je naredil krivim teh umorov John D. Rockefellerja kot glavnega lastnika delnic premogovnikov v južni Coloradi in mnogo drugih milijonarjev. Delavci po južni Coloradi so jako dobro organizirani, in upanje je, da bo zmaga na delavski strani, ker delavci vztrajno skupaj držijo.

Oberlin, O., 6. nov. Dva delavca sta bila ubita večeraj, ko sta bila zaposlena na 150 čevljev visokem dimniku pri Oberlin college.

Denarje v STARO DOMOVINO pošiljamo:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.90
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Posttarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje avto popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje e. kr. poštni hranilni urad v 11 dne. Denarje nam pošliti je najprejnejše do 900.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem plačilu, večje zneske no. Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK BAKER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y. ALI PODRUČNICI: 3104 St. Clair ave., N. E. CLEVELAND, O.

Uspeh volitev.

V raznih državah so večinoma zmagali pri letošnjih volitvah demokratje, pa tudi republikanci niso zaostali.

V NEW YORKU.

New York, 6. novembra. Newyorška politična organizacija Tammany Hall je zgubila popolnoma vso moč pri letošnjih volitvah. Opozicijska stranka se je vrnila iz volitev kot zmagonosna. Županom New Yorka za prihodnja štiri leta je izvoljen John P. Mitchell, najmlajši župan, kar jih je New York še kdaj imel, kajti Mitchell je star šele 34 let. Poleg županskega urada so dobili tudi vse druge urade njegovi privrženci, tako, da nima Tammany Hall nobenega upliva več. Odstavljeni guverner Sulzer, je bil izvoljen državnim poslancem z večino 6000 glasov. Prihodnji državni zbor države New York bo po večini republikanski.

Schenectady, N. Y., Rev. Lunn, dosedajni socialistični župan tega mesta, je pri večerajšnjih volitvah pogorel. Njegov nasprotnik na meščanskem tiketu je dobil 2000 glasov večine.

Pittsburg, Pa., 5. nov. Hud boj se je vršil v tem mestu med Joseph Armstrong in Stephen Porterjem, za župana. Oba sta republikanca. Izvoljen je bil z večino 2300 glasov Joseph Armstrong, ki je bil nominiran po znanih razvpitih senatorjih Penrose in Oliver.

Hamilton, O., 5. nov. Tu je bila izvoljena prava socialistična vlada. Županom je bil izvoljen Hinkle z 1800 glasovi. Njegov najbližnji nasprotnik je dobil 1400 glasov. Ob enem z županom so izvoljeni skoraj vsi drugi soc. uradniki.

Lima, O., 5. novembra. Socialistični župan tega mesta je bil poražen pri volitvah, in na njegovo mesto je bil izvoljen neodvisni kandidat.

DOPISI.

Ely, Minn. Cenjeno uredništvo. Vreme imamo tukaj sedaj prav lušno. Nastalo je pravo indijansko poletje. Slovenci Citalnica gradi sedaj svoje lastno poslopje na zemljišču g. John Terana. Za zgradbo so darovala vsa tukajšnja podporna društva in posamezni Slovenci. To je dokaz, da niso Slovenci tako nazadnjaški, kakor si tolmačijo nekateri. Želeti je le, da bi imela Citalnica svoje zemljišče čimprej, da se tako tudi izogne raznim domišljijam, ki se včasih tudi uresničijo. Citalnica je velikega pomena za izobrazbo v pravem pomenu besede, če se nabavijo potrebne knjige. Ravno tako je tudi za podvnanje, če se nabavijo nemoralne knjige.

Delavcev imamo tudi tukaj brez dela, ker se vedno priseljujejo od drugod, zato pa višja gospoda lahko zbira med njimi in daje delavcu "suknjno brez šiva", kar se povsod godi, kjer ni delavske organizacije. In tukaj na Ely, Minn. bilo bo, kakor je že bilo, ko ne bi bilo toliko rudnikov sedaj delalo, katerih lastniki so neodvisne družbe. Eden teh rudnikov je začel pred kratkim poslovati na št. 1. prejšnjega leta je veliko naših rojakov Chandler rudnika. Rudnik št. 3, dobro napreduje, v tem rudništvu imamo tudi več Slovencev nik JSKJ. G. Brozich je začel delnice. V kratkem dobimo še z zgradbo svojega doma na več na novo zaposlenih rudnikov na Sheridan cesti v bližini slonikov. To bo mesto poradigvenke cerkve. Delavski poznilo do lepšega razvoja. To drav.

Centralna banka.

Odbor kongresa za denarno reformo je sprejel načrt centralne banke po dolgem boju.

VINSKI TRGOVCI.

Washington, 6. novembra. Senadni odbor kongresa, ki se peča z denarno reformo Zjed. držav, je večeraj po hudem boju in debatah sprejel načrt centralne banke, kjer bi se zbirala rezerva denarja s pomočjo krajevnih bank. Ta centralna banka bi bila pod nadzorstvom vlade. Zjed. državi, in bi v slučaju krize posojevala bankam, da ne bi tako hitro zapirale vrat, kakor se je to zgodilo ob zadnji krizi. Hud boj se vrši radi nadzorstva bank po Zjed. državah. Senatorji, ki podpirajo razne banke, so se izjavili, da naj banke nadzirajo le izkušeni privatni bankirji, ne pa vlada. Toda pomniti je treba, da privatni bankirji vedno lahko spekulirajo z ljudskim denarjem kakor hočejo, in ustavijo denarni promet, če se jim zljubi, dočim bi vlada Zjed. držav tega ne trpela.

Washington, 5. novembra. Oddelek za poljedelstvo je pred kratkim izdal nekaj povelj, ki se tičejo onih ljudi, ki izdelujejo vino in pridelujejo grozdje. Izdelovalci vina in vinogradniki so protestirali proti tem poveljem, in danes se je v tem mestu vršilo zaslišanje teh trgovcev. Navzočih je bilo nekaj stotin vinskih trgovcev in vinogradnikov iz Ohio, Californije in Missouri. Vinski trgovci iz Ohio so protestirali, da bi morali imeti na svojih vinskih posodah zaznamovano, koliko sladkorja ima vino. Izjavili so se, da če so oni to prisiljeni storiti, da morajo tudi californijski trgovci imeti na svojih vinskih posodah zapisano, koliko vode ima njih vino. Poljedelski tajnik se je izrazil, da bo proučil želje trgovcev ter jim v kratkem razloži svoje mnenje. Vinski trgovci nameravajo narediti pritožbo na kongres, če poljedelski tajnik ne bo razsodil njim v zadovoljstvo.

Washington, 5. novembra. Naselniški urad bo popolnoma preiskal razmere, ki vladajo na naselniškem otoku Ellis Islandu. Najbrž se bodo izvršile obsežne spremembe.

Dayton, O., 5. nov. Tu je bila izvoljena nepristranska komisija, ki bo vladala mestu. Socialisti so dobili le 5000 glasov, dočim so oddali pred dvema letoma 7500 glasov.

Indianapolis, Ind., 5. nov. Tu je bil izvoljen Jos. Bell, demokrat, za župana z večino 5500. Tolike večine se noben župan prej ni dobil v tem mestu. V 38 mestih Indiane so zmagali demokratje, v 18 republikanci, v 10 naprednjaki. Gary, Ind., 5. nov. Tu je prišlo na volivni večer do hudega boja, pri katerem je bil eden ubit in kakih sedemnajst ranjenih. Serifi iz drugih mest so morali priti na pomoč, da so potlačili upor.

Boston, Mass., 5. nov. David Walsh, demokrat, je bil izvoljen guvernerjem in sicer z večino 60.000 glasov. Ves ostali demokratični tiktet je z njim zvojen.

Leto je veliko naših rojakov Chandler rudnika. Rudnik št. 3, dobro napreduje, v tem rudništvu imamo tudi več Slovencev nik JSKJ. G. Brozich je začel delnice. V kratkem dobimo še z zgradbo svojega doma na več na novo zaposlenih rudnikov na Sheridan cesti v bližini slonikov. To bo mesto poradigvenke cerkve. Delavski poznilo do lepšega razvoja. To drav.

Ali bo vojska?

Zjed. države so pripravljene za vojske v Meksiki. Vse je odvisno od predsednika Huerta.

VOJAKI PRIPRAVLJENI.

Washington, 5. novembra. Vlada tu je danes povedala, da je odvisno od predsednika Huerta v Meksiki, če bodo naši vojniki prekorčili meksi-kanski mejo. Bryan se je izrazil, da čaka vlada vsako uro poročila od Huerta, da se izrazi, kaj bo bo odgovoril na pismo Zjed. držav, ki so zahtevale, da mora Huerta takoj odstopiti kot predsednik.

Washington, 6. novembra. Vojni oddelek naše vlade je zadnjih šest mesecev se popolnoma pripravil na invazijo v Meksiko. Predsednik Wilson reče eno samo besedo, in vojska se začne. Za poveljnika je v slučaju vojske določen general William H. Carter, ki zapoveduje že sedaj 10.000 vojakom v Galvestonu in Texas City. V slučaju vojske se vrata te ljudi na transporte in odvedejo v Meksiko, kjer stopijo pri Vera Cruz na suho. Drugi vodja je general Bliss, ki zapoveduje 4000 vojakom v Fort Sam Houston. On prekoraci s svojo vojsko mejo pri Rio Grande. Admiral Fletcher bo zapovednik bojnega brodoma v meksiških vodih. V poslopju vojnega oddelka v Washingtonu leži velikanski kup spisanih, toda ne odposlanih brojavov. Te odposlajo, če bo vojska naznanjena. To so naročila za hrano vojakov, povelja vojskim poveljnikom, kam naj gredo, povelja železnicam, da morajo imeti pripravljene vlake. Najprvo zasede ameriška vojska vsa meksiška severna mesta, in da brez boja ne bo šlo, je očitno. Vlada v Washingtonu ima tekom nekaj ur pripravljenih 65.000 vojakov, katere lahko pošlje v Meksiko. Da pa Amerikanci nikakor ne bodo mogli s temi vojniki pokoriti in umiriti Meksiko, ima vojni oddelek pripravljen načrt, po katerem pokliče 150.000 milicarjev pod orožje. In če to ne zadostuje, tedaj zapove predsednik Wilson vojsko, da se mora oglašiti vsak k orožju, kdor je zmožen. Toda ta slučaj nastopi le v najbolj resnem položaju.

Da v Washingtonu na vsak način računajo z vojsko, je očitno, ker imajo vse pripravljeno, dasi bi Wilson storil vse, kar je v njegovi moči, da prepreči vojsko, katero morda Vendar nadaljnji izzivljanje Huerta se ne bo mogel ustavljati. Zjed. države upajo, da bodo mirujočnejši državljani Meksike sami sprevideli, da jim Huertova politika škoduje. Na to bo stopil na čelo upornih čet general Caranza, ktere ga podpirajo tudi Zjed. države, in bo najbrž izvoljen predsednikom. Predsednik Huerta se do danes drži v Meksiki le s pomočjo vojakov, katere izvrstno plačuje. Vojaki so vsi veliki prijatelji Huerte. Mogoče pade odločilna kocka že ta teden.

Akron, O., 5. nov. Tu je bil izvoljen Frank Rockwell z večino 354 glasov. Ker pa ni manka nekaj poročil iz raznih precinktov, in ker so oddali socialisti jaso številne glasove in upanje, da pridejo vseno lahko tudi socialisti na krmilo.

Samo \$2.00 na celo leto, in dobite "Clev. Amerika" v vašem teden dvakrat.

CLEVELANDSKA AMERIKA
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posreduje število po 5 centih.

Dopolni brst podpira in ohranja se vsa sprejemajo

Vsa pisma, dopisi, in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6110 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraljers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 28, 1920, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No. 89 Fri. Nov. 7 '23 Vol. VI.

Naseljenje in delo.

Pod tem naslovom je napisal (v angleščini seveda) dr. I. A. Hourwich jako lepo in podučno knjigo. Prav radi smo jo prečitali, kajti v tej knjigi se govori o vzrokih naseljevanja, in kako to naseljevanje upliva na delavske razmere v Zvezjenih državah.

Povprečni Amerikanec je prepričan, da mu vsak nov doseljenec odvzame delo. Hourwich, z nepobitimi dokazi iz statistike, podira to grešno ameriško mnenje in dokazuje, da naseljevanje narašča, ker je vedno večja potreba za delavske sile. Malo je Amerikancev, ki bi razumeli, da z novimi naseljenici pride vsako leto tudi nov kapital v to deželo. V Ameriški industriji je udeleženi vsak kot šest tisoč milijonov dolarjev evropskega kapitala.

Naseljevanje, ki je odino omogočilo to krasni ameriški industrijski napredek, je med delavstvom povzročilo, da se je delavstvo začelo zavedati, da so se v kratkem času ustanovile močnejše delavske organizacije. In naseljenici so eni prvih, ki prihajajo v vrste delavskih organizacij.

Je tudi precej uglednih Amerikancev, ki so mnenja, da se da delavsko vprašanje najbolje rešiti s tem, da se naseljevanje omeji. Pisatelj gorej omenjene knjige je proti temu, in je posebno proti takozvanemu "literacy test", ali postavi, katero so hoteli narediti, glasom katere ne bi smel nihče drugi v Ameriko, razven, ki zna čitati, pisati in govoriti v svojem materinem jeziku.

V zadnjem času smo opazovali, da vlada v Ameriki precej razširjeno mnenje, naj se naseljevanje v naše države omeji. Zagovorniki te ideje trdijo, da vsak nov naseljenec jemlje iz ust kruha ameriškim delavcem. Sprva sicer, ko so se naseljevali ljudje iz Anglije in deloma iz Nemčije, ni bilo nikdar takih zatrditev. Kakor hitro so pa prišli ljudje iz južne in vzhodne Evrope, pa je bilo po mnenju teh ljudi, treba naseljevanje ustaviti. Občno se trdi, da so današnji naseljenici bolj siromani razredov, kakor pa so bili prvi naseljenici. Toda tako mišljenje je brez vsakih dokazov. Dokazano je dejstvo, da večina naseljenec pred 1820. niti za potne stroške ni mogla plačati, dasi so znašali ti stroški samo \$50 največ. Ponavadi so se tedaj ljudje pogodili z bogatimi trgovci, da se mu bodo takoj pri prihodu v Ameriko, podali v sužnjost, če plača za njih prevoz po morju.

Pa tudi nadaljnji naseljenici niso bili nič bolji. Dokazano je, da je bila večina Nemcev, Ircev in Skotov, ki so prišli med v sredini 19. stoletja, sami analfabeti, ljudstvo jako nizke kulture. Toda ko so začeli prihajati naseljenici iz južne in vzhodne Evrope, so se cene za prevoz v Ameriko, kmalu dvignile. In večja cena prevozu je morala upljevati tudi na kvaliteto naseljenec, ker kdor

je hotel sem, je moral že imeti do \$200, dočim prvotni naseljenici niti za vožnjo niso mogli plačati.

Drugi vzrok, ki ga imajo Amerikanci proti naseljenecem, je ta, da se današnji naseljenici tako hitro ne morejo prilagoditi ameriškim šegam in navadam. Ta vzrok je tako star, kakor je staro naseljevanje. Danes štejejo Nemce "med narod, ki govorijo angleško". Pa vendar v sredini 19. stoletja so Amerikanci Nemce ravno tako napadali kot danes Slovane, Talijane, ali čifutske naseljenice. Pa vendar nam statistika govori, da izmed raznih narodov, ki se naseljujejo, zna med Nemci ravno toliko oseb angleško govoriti kot Italijanov ali Slovanov. Edina prava razlika med starim in novim naseljevanjem je v številkah.

Tretji zopet trdi, da naj se naseljevanje omeji, ker je že mnogo "te robe" na ameriškem tržišču. Pa vendar nam zopet kaže statistika industrije in naseljenecv Zvezjenih držav, da se naseljevanje v isti smeri vrši kot potrebuje industrija svežih delavskih rok.

Kadar vse tovarne "ronajo", narašča naseljevanje, kadar so tovarne zaprte, naseljevanje pade. Nasprotniki naseljenecv kričijo na vsa usta, da kapitalisti vabijo sem slovanske, talijanske, grške in druge naseljenice, da delajo v premošnjikih in tovarnah, in da so to nekaki pogodbeni delavci. Človek, ki ga zanima živahna pisava, lahko takoj vidi, kako se tu v dvajsetem stoletju dajo izdelovati — bajke. Naselniške oblasti preiskujejo neprestano, če kdo po pogodbi dobiva delavce v Ameriko, pa koliko so iskale, nikdar še niso mogle dobiti na široko zasnovano pogodbeno nabačevanje delavcev.

Umljivo je, da pridobi kakav velika kompanija v času štrajka skabe in sicer z velikimi stroški. Toda če se jemlje v ožir one stotisoče, ki prihajajo mesec za mesecem v to deželo, bi bilo to prav neumno razsipanje denarja. Največ naseljenecv pride sem na ta način: Kadar je tu dobro delo, tedaj pišejo naseljenici domov svojim prijateljem in znancom, naj pridejo sem. In kadar pridejo ljudje sem v to deželo, tedaj so najprvo rojaki, ki vzamejo sorojaka pod streho in naredijo za nje vse, da mu preskrbijo delo. Kadar pa tu delo počiva, tedaj pišejo ljudje zopet v svojo domovino, naj ostali nikar ne hodijo v to deželo. In s tem je dokazano, da se vrši naseljevanje le po potrebi delavskih sil, ne pa po pogodbah.

Brezposelnost nikakor ni posledica prevelikega števila naseljenecv. Pravi vzrok brezposelnosti je časovna sprememba v industriji. Je precej trgovin in industrij, ki so popolnoma odvisne od podnebja in dr. Kadar je delo najbolje, tedaj delavcev nikdar ni dovolj, kajti skoro večina njih mora delati čez uro. Pa se razmere zopet spremenijo, in tu imamo kar hkrati tisoče brezposelnih. Urediti bi morali to stvar tako, da bi se industrija razvijala enakomerno, da se ne bi enkrat hitelo z delom kot blazno, drugič pa stroji počivajo. Potem bi tudi brezposelnost kmalu ponehala, vsaj deloma.

Strelice.

Volitve so zopet enkrat minile! Koliko je razočaranja, koliko je veselja povsod. Koliko lepih obljub je moralo splavati po vodi, ker kandidat, ki je obljuboval, je — prepadel!

V kongresu Zvezjenih držav hočejo narediti poseben amendment k ustavi, da bi bilo mnogostvenstvo v naši republiki ustavno in postavno prepovedano! Pojdite no, vi učeni postavodajci! Kdo bo pri teh dragih casih skrbel za dve ali tri žene? Oni pa, ki imajo voljo denarja, pa tudi lahko brez postave dōbe več žensk.

Garnegie, slavni jekleni kralj,

daroval slovenski cerkvi v Jolietu orglje. Če se ne motimo, je v Jolietu tovarna American Steel in Wire Co., ki je solast Carnegieja. Tam dela mnogo sto slovenskih trpinov. In ti slovenski trpini so zaslužili za Carnegieja več milijonov! Saj vendar dobiva Carnegie vsako leto kakih 30 milijonov dobička iz teh tovaren! Če bi hotel Carnegie torej napraviti Slovencev v Jolietu biti pravičen, ne bi moral kupiti samo orglje, pač pa tudi cerkev, šolo, narodni dom in vse druge potreščine, in potem bi plačal še en milijonski del onega, kar je dobil od Slovencev! Z orgljami pa tudi nikomur ni nič pomagane!

Avstralija se hoče boriti proti ameriški mesarskemu trstu! Uboga Avstralija!

Neki politikar se je izrazil, da če zmaga njegov kandidat, da ne bo od njega zahteval nobenega mestnega urada! "Ah, vlečite me vendar tja, tako rada grem!" je rekla devica, ko so jo peljali k možu!

Neka učiteljica v New Yorku je tožila nekakega moškega na \$35.000, ker ji je obljubil zakon, pa ni držal obljube. Učiteljica je dobila od sodnije \$35.000. Takoj drugi dan je vložila 127 učiteljic tožbe proti moškim, ki niso držali besede! Iz tega se vidi, kakšna je morala teh učiteljic v New Yorku.

Eugen Debs je pravkar plačal iz svojega žepa \$22.000 kot zadnji del dolga, ki ga je zapustila bankrotirana "American Railway Union". Čudni so ti socialisti! Niso se še naučili metode ameriških businessmanov! Socialisti se verujejo v poštenost in plačilo dolgov!

Neki newyorški bankir je najel v New Yorku stanovanje, ki ima 34 sob. Nečimernost nečimerna! V nekaj letih bo zadovoljen z luknjo pod zemljo!

Mrs. Eaton, žena ameriškega admirala, ki je bila obtožena, da je zastrupila svojega moža, je bila oproščena. Nič čudnega, in smo že naprej vedeli, da bo oproščena, iz dveh vzrokov. Prvič, ker je žena, in drugič, ker je mož mrtev in ne more govoriti.

V Pittsburgu je neki slovenski list, ki prosi vsak teden naročnike, naj bodo potrpežljivi, ker ni mogel ob pravem času na — dan! In če bi imeli Jobovo potrpežljivost, se morajo ljudje vendar enkrat na veličati čitati 14 dni stare "novice"!

Neki newyorški angleški list je predlagal za predsedniške volitve leta 1916 sledeče osebe: Za predsednika: William Sulzer; za podpredsednika: H. K. Thaw. Platforma: Graft, krivica prisega ter streljanje!

Ze prej omenjena Mrs. Eaton, ki je bila tožena, da je zastrupila svojega moža, se je pred sodnijo izjavila, da ni nikdar dala svojemu možu strupa. That settles it! Kdo bo toliko surov, da ne bo vrjel galantni dami!

"Kristijanske temperenclarske žene" (Women Christian Temperance Union) se bori, da bi se odpravilo vino od svetih maš, in naj bi se mesto vina rabil nezavreli vinski mošt (grape juice a la Bryan.) Po mnenju teh prismod je bil tudi Kristus velik alkoholiker, ker je pil vino.

V nedeljo se je nekdo v Chicagi nad kosom mesa zadavil. Ta nevarnost smrti postaja v Ameriki čimdalje manjša.

Ko se je vršila konvencija episkopalne cerkve, so se episkopalni škofje pritožili, da je v ameriških šolah premalo verskega pouka! Kako so naivni ti gospodje! Katero vero izmed 200 ameriških ver pa naj učijo v šolah?

\$100.000 bo dobil Sulzer za svojo kampanjo in govore proti Tamany Hall! Za ta denar

bi se dal vsak pragnuti iz guvernerkega stola!

Sirota.

Manica Komanova.

Rezika je bila sirota v pravem pomenu besede. Oče in mati sta ji umrla oba v enem letu, ko je bila komaj šest let stara. Zapustila sta ji malo hišico, a tako zadolženo, da je bila kmalu potem na dražbi prodana in niti upniki niso dobili vse nazaj.

Reziki ni ostalo ničesar in obrniti se ni imela nikamor. Slednjič jo je vzel k sebi bogati zemljak Jakelj, ki je vsled tega postal v ljudskih očeh vzor plemenitega in usmiljenega človeka.

Pri Jakeljevih so Reziki kmalu dali čuti, da je rejenka, da živi le zgolj ob milosti. Nakladali so ji za njeno mladost in šibkost neprimerno težka dela, ako pa je revše omagovalo, so padali težki udarci.

"Otrok zanikrni," se je oglašila ob takih prilikah še klepetava in brezsrčna gospodinja, "ko sem bila jaz toliko stara, sem že vse sobe pometala, krompir nalupila, posodo umila, sploh delala sem vse od kraja. A ti nisi za nič, prav za nič. Koliko časa pa misliš, da te bomo še redili?"

Rezika je na take surovosti molčala, tresla se je kot trepetilka in trpela.

Ako bi jej ukazali sobo pometi, krompir lupiti ali posodo umivati, to bi jej bila igračka, a kaj, ko so jo vedno silili k delom, katerih ni zmogla.

Kadarkoli je videla svoje tovarišice, ki so brezskrbno igrale in poskakovale po cvetočem travniku, jo je zabolelo globoko v dušo srca.

"Kako so srečne" si je mislila in grenke solze so ji polzele po bledeh licih.

Neko noč je imela zelo lepe sanje. Sanjala je, da je bila v raju, pri očetu in materi. Te sanje so ji potem ves drugi dan in še zvečer rojile po glavi.

"Bog ve, ali se mi bo nocoj tudi kaj tako lepega sanjalo," si je mislila in pri tem nekoliko postala v veži, držeč v roki prazen vrč.

"Lenoba lena, ali se ne spraviš brž po vodo," se zadere zdajci iz kuhinje gospodinja tako odurno, da se uboga Rezika vsled strahu vsa strese, vrč ji pade iz roke in se — razbije.

A kakor nalašč stopi uprav sedaj v vežo Jakelj z motiko na rami in videč razbiti vrč na tleh, zamahne težko motiko po Reziki s tako močjo, da sirotica omahne čez prag in obledi.

"Prav je, prav" zaraglja gospodinja. "Si vsaj meni delo prihranil. Na, pogled, kdo mi bo vrč plačal?"

Jakelj je še parkrat rogato zasklel in zaloputnil vežna vrata, ne meneč se dalje za zunaj ležečo Reziko.

Kakih štirinajst dni po tem dogodku je sirota — umrla.

Znano ni, ali je podlegla vsled udarca, prizadejanega ji od težke motike, ali vsled prehlada, kajti oni usodni večer je prezebrala pozno v noč zunaj na mrzlem tlaku in tam bi bila ostala prav do jutra, da je ni našel domači hlapec vračajoč se z vasovanja, ter jo odvedel v gorki hlev.

Jakelj ji je napravil najlepši pogreb in tudi pogrebem je dal pošteno za pijačo.

Ko so se vračali sosedje od pogrebne, kar niso mogli Jakelja zadosti prehlaliti.

"Recite, kar hočete" je rekel stari Hvastja precej vinjen. "Jakeljevi so ljudje, da malo tachi!"

"Oh pa ta Rezika, kar za svojo so jo imeli. Prav nič ni vedela, da nima staršev" je pristavila suha Grosiljevka.

"Je, sedaj pa še tak pogreb," je povdarjala mati Lončarica in si brisala oči.

"Veste kaj," se oglašila nenadoma škrbinčeva Tončka, deklica Rezikinih let, "meni je pa nekoč Rezika povedala, da se ji zelo slabo godi, da mora trdo delati in da je tepejo kot živino. To je že moralo res bi-

ti, ker Rezika ni lagala. Sicer sem sama videla, kako je bila vsa mrogasta od udarcev."

"Ni res! Ni mogoče!" so se oglašili hkrati možki in ženske ter kričali tako silno, da so malo Tončko v pripovedovanju popolnoma utopili.

"Jaz pa pravim, da Jakelj, ki je napravil za našo cerkev svetilnik za tisoč kron, še ni storil nikomur za las krivice, najmanj pa siroti, ki jo je vzel iz usmiljenja k sebi," je hresčal Hvastja vedno bolj vinjen.

"Otrok se včasih mora kaznovati," je vpila zopet suha Grosiljevka. Toda Jakelj je bil z Reziko dober, očetovski dober. Kakošen pogreb ji je pa tudi napravil!"

"Dekletu je bilo že dobro, že! In Jakelj bi jej bil gotovo še lepo doto dal, ko bi bila živeča. A božja volja je tako ukrenila, da je umrla. Jaz mislim, da jo je izprosila njena rajna mati" je modrovala mati Lončarica.

"Da, da tisto bi tisto. [Prav mati jo je izprosila," so kričali vsi vprek.

Prihodnjo nedeljo je prinesel nek ljudski časopis obširno pohvalo o Jakelju, kako je uboga siroto za svojo vzelo, vse-skozi skrbel zanjo ter ji končno napravil tudi zelo lep pogreb.

"Bog nam daj," tako končava časopis, "še mnogo tacihi mož!"

In bralci, ko so te vrstice čitali, so ponavljali ginjeno: "Da, Bog nam daj še mnogo tako blagih in usmiljenih mož kot je Jakelj!"

Dobra politura za pohištvo.

Naredi zmes iz drobno zrezane voska in benčina, daj v steklenico in dobro zamaši. Zmes pusti stati 10 do 14 dni, da se vosek dobro spoji z benčinom in potresi steklenico vsaki dan. Predno snaziš pohištvo, ga dobro izpraši, potem pokapaj omenjeno polituro na volneno krpo ali bato, namaži tanko in enakomerno stvari, katere misliš snaziti in jih slednjič zdrigni še s suho mehko cunjno.

MORAM PRODATI 150 SUKENJ V 20. DNEH ZA STAVO!

PAZITE!

Ker sem naredil stavo, da bom prodal 150 ženskih sukenj, oblek z žeketom in princes oblek skupaj v teku dvajsetih dni, zato sem znižal ceno na vseh ženskih suknjah, oblekah z žeketom in princes oblekah, kakor tudi na vseh poročnih oblekah, tako nizko, da se bodele sami čudili.

KAKO JE TO MOGOČE?

V resnici bom jaz zgubil na vseh oblekah ali imam upanje, da dobim stavo. Tako se bo poravnalo, da ne bom imel zgube.

Torej če želite prirediti precej denarja in kupiti blago po isti ceni kakor ga jaz dobim ali še cenejše, pridite, kakor hitro bo vam mogoče. Take prilike še nikdar ni bilo in jo tudi več ne bo, da bi dobili v tako kratkem času tako sveže, fino in najmodernejše blago, po tako nizki ceni kot sedaj.

Ta stava velja od sobote 8. novembra do četrтка 27 novembra (Čiken day) za mene kakor tudi za vas.

BENO B. LEUSTIG,
6424 ST. CLAIR AVE. BLIZU ADDISON ROAD.

Med to razprodajo ne bom dajal in tudi ne zamenjal vrednostnih tiketov za gorej omenjeno blago.

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarujem proti ognju in drugim nesgodam.

POBEBNOST! Varnostni bondi za društvene ustanove po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojassila in pasveri zastoj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road.

Naznanilo.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v tem časopisu.

Brinjevec	zaboj 12 steklenic	\$13.00
Tropinjevec	" " "	12.00
Slivovka	" " "	12.00
Cognac	" " "	12.00
Kneipovo grenko vino	" " "	6.00

ČBNA NA GALONE:

Slivovka	galona	\$2.75
Tropinjevec	" " "	2.75
Cognac	" " "	2.75
Whiskey	" " "	2.00
Vino domače rdeče	" " "	.80

Za obila naročila se priporoča:

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

J. S. Jablonski,

Slovenski fotograf

6122 St. Clair Ave.

6014 Broadway

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši metodi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj.

VE DELO JE GARANTIRANO.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Pradonik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTI GOLARIC, 15820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1242 E. 60th Street.
Zapisknik: JOHN JALOVEC, 5810 Prosser Avenue.
Blagajnik: PRIMOS KOGOS, 6006 St. Clair Avenue.
Nadzornik: ANTON OSTIR, 6090 St. Clair Ave.; FRANK BORIC, 1368 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
Porotniki: ANT. AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Poslušatelci: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dopisi in druge uradne stvari naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA".

Dobro kletj (lim). Namoci pol funta dobrega mizarskega kletja v mrzli vodi, katero po preteku 24. ur odlij. Potem razmešaj lim v vroči vodi, pridaj še četrta funta kletja in mešaj tako dolgo, da se sladi.

Odtiski iz baržuna izginejo. Če jih obdržes s prezračno čebulo po niti, ne povprek. Ko je postal baržun suh, ga še z mehko ščetko skrtaj. Če potrebuje, ponovi še enkrat čiščenje.

Mastne madeže odpraviš iz papirja. Če jih namažeš z zmesjo, narejeno iz magnezije in bencina, in pustiš posušiti na madežih. Če si zmes obdržila in madež še ni izginil, ponovi še enkrat.

Makeže od črnila iz bele ali barvaste tkanine, ki se lahko pere, odpraviš, ako jih pokapaš z mlekom in z bato oprežno odstranjuješ črnilo. Ponavljaj to toliko časa, da se pokapano mleko na madežu več ne navzame črnila, naposled vse izperi v mlačni milnici in splakni še v čisti vodi. Starejše madeže pustij namočene v mleko več ur in ponavljaj čiščenje kakor navedeno.

—Rojaki, ne pozabite, da ima slovenski politični klub vsako sredo poudčen večer za vse one rojake, ki hočejo postati državljani. Poduk je zastoj za člane kluba, oni ki niso člani, plačajo 50 centov enkrat za vselej. Uporabite to priliko, ki vam jo daje klub, učite se, da postanete dobri državljani ameriški. Poduk se vrši v Knauzovi dvorani, vsako sredo od 8. ure naprej.

Najnovejša za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškimi v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostiboli, trganje v rokah nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vskovrstne rane, opekline, kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblino in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem za stonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHCIC,
109 E. 64 Street,
CLEVELAND, OHIO.

Mali oglasi.

Čista soba se odda v najem za enega ali dva. 1217 E. 60 St.

ZAHVALA

Tem potom se toplo zahvalim onim slovenskim volivcem 23. varde, ki ste pri zadnjih volitvah oddali svoj glas za mene in moja načela.

S tem ste pokazali, da ste zavedni, da mislite z dušasa (dvajsetega stoletja) se znate tudi politično vesla "svoji k svojimi".
Vam udani
Dr. F. J. Kern

Rantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 1396 E. 53. cesta, zgorej.

Posledice zanemarjenega prehlajenja pozna vsak. Pravčasno drgnjenje s krepkim linimentom pa kali uniči. Najpotrebnejše sredstvo v domači ekarni je torej dober liniment. Že leta sem je dr. Richterjev "Pain Expeller" izkazal, da je kot tak izboren. Sredstvo se lahko kupi v sleherni lekarni v Ameriki za 25 centov steklenica. Človeku pa je treba biti pozornemu, da dobi pravega z varstveno znamko s sidrom.

Soba se odda v najem, kopališče prosto. Brez hrane. 1138 E. 60th St.

Trgovski pomočnik išče službe. Vprašajte 4620 St. Clair ave. (90)

KJE JE FRANK KRAMARŠIČ, krojač? Njegov brat je prišel iz starega kraja in bi rad zvedel za njegov naslov. Oglasi naj se na 4526 St. Clair ave. (91)

Slovenka išče službo za hišno delo. 1538 E. 32 St. (91)

POZOR!

Slovenski trgovci in posetniki, zavarujte se proti ognju, ker je to velika korist za vsakega. Zavarujem hiše, konje, pohištvo, vozove, avtomobile, vsakovrstno blago v trgovinah. Kateri se niste zavarovali, naznanite mi pismeno ali po telefonu ali pa ustmeno. Imam tudi mnogo hiš naprodaj. John Zulich, 1165 Norwood Road. Telefon Princeton 1298 R. (100)

KJE JE Geo. Klenovšek? doma iz Berc pri Hrastniku na Stažerskem. Po poklicu je krojač. Star kakih 38 let srednje postave, čisto obrt. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova žena, ki jo je zapustil pred 8. meseci. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov ali naj se sam oglasi. Anthony Mosser 9 Henry St. Wilkesbarre, Pa. (92)

Ne povzročajo nikakih bolečin Kadar potrebujete kako zanesljivo odvajalo ter privolite kroglice — vzemite Severove jetrne kroglice. Čitajte sledeče pismo, katerega smo pred kratkim prejeli. "Severove jetrne kroglice sem rabil nekaj časa, ter lahko rečem, da so mi pomagale. Že šest tednov jih nisem rabil in se mi vedno čreva redno izpraznejo. Prišel rabiti Severova, sem rabil razne druge, ki mi niso nič pomagale. Severove kroglice mi izpraznejo čreva brez vsakih bolečin ter so najcenejše". M. Rybak, Blackduck, Minn. — Cena 25 centov skatjica v lekarnah ali pa od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Članom Slov. lovskega podp. društva.

Vabljeni ste vsi člani, da se gotovo udeležite seje, ki se vrši v nedeljo, 9. nov. popoldne v Grdinovi dvorani. Pripeljite še vsak enega novega kandidata, da zopet dosežemo lepo število članov, ker sedaj je društvo zopet na dobri podlagi ter začne zopet z rednim poslovanjem. Voliti se bo tudi nov odbor. Pridite gotovo to nedeljo.

Ako mi John Božič ne poravnava dolga v teku 14 dni, tedaj mu bom postavnim potopim naredila sitnosti. Vem, kje se nahaja in se bom znala ravnanj. Mary Šušteršič, 6218 St. Clair Ave. (93)

Hud strup.

Hrana, ki jo uživamo, ni vselej dobro prebavljena, nekaj delov ostane v telesu. Zdravi ljudje, pri katerih vsi organi redno delujejo in izločijo take ostanki, nimajo s tem sitnosti. Če pa prebavljali organi ne delajo kot bi morali, pa zginejo neprebavljani leli hrane in tvorijo hud strup, ki ga kri razdeljuje po celim telesu. V takih slučajih morate rabiti Trinerjevo ameriško grenko vino, ki je zanesljivo, ker popolnoma očisti odvajalne organe ter jih drži čiste. Prežene iz telesa vse nečisto snov. Je dobro pri vseh boleznih želodca, jeter in če so prebavljali organi v neredu. Po lekarnah, Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Če imate okorele mišice in ude, oteklino, vam bo Trinerjev liniment takoj pomagal.

Dve sobi se oddajo v najem. 1023 E. 62nd St.

Soba s kopališčem se odda v najem. 1091 Addison Rd. (91)

Neznano kam je popihal Franc Kvas in je tudi pozabil na ulico in hišno številko, da se nahaja na 6218 St. Clair ave. Mary Šušteršič. (90)

V prijazen povdarek!

Zima je pred durmi, da ne bo kakih gospodinj dolga v zimskih dnevih, naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne šivalne stroje in med njimi najboljše Singer šivalne stroje. Sedaj dobite te stroje po nizki ceni, ker jih moram razprodati radi pomanjkanja prostora v trgovini. Pazite na številko. **RUDOLF PERDAN,** 6024 ST. CLAIR AVE. Odprto vsak dan do pol devete ure zvečer, v nedeljo do 12. opoldne. Za obilen obisk se uljudno priporočam. (91)

Soba brez hrane za enega ali dva fanta se odda. Joseph Centa, 1153 E. 51st St. (90)

NEVESTE.

Kadar bodele potrebovale fine poročne obleke, vence, šla- jerje, šopke in vsakovrstne druge potrebščine, pridite k meni, kjer dobite vse, kar potrebujete za poroko po vedno najnižji ceni.

Na dan poroke pošljem k vam na dom najbolj izurjeno spletkalko las, ki vas opravi za poroko od nog do glave po najboljšem okusu in to brez plačila. Za obilen obisk se najtopleje priporočam. (83-103)

BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave. Tretja vrata od Addison Rd.

POZOR!

Velika razprodaja različnih likerjev, finega žganja in starega vina. Po silno nizki ceni, radi posebnega vzroka. Moram vse prodati. Začetek razprodaje je 27. oktobra in traja do 28. novembra. Priporočam se družinam za obilen obisk. Na prodaj je tudi piano na elektriko in cash register, kakor tudi različne posode. Vam dobro znani **Geo. Travnikar,** vogal St. Clair in 55. cesta. (84-92)

Pozor rojaki!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da bodem zopet pričel vsakovrstne obleke prodajati s številkami na tedenska odplačila. Vsaka številka stane \$1.00 na teden. Kdor hoče priti k obleki poceni, naj se oglasi pri Jos. Gornik, 6113 St. Clair ave. (89.)

OSLOVSKI KASELJ.

Dunhans Specific olajša in skrajša bolezen. Najboljše za kaseelj, prehlad. Se rabi v bolnišnicah. Zdravniki priporočajo. Po lekarnah 50 in \$1.00. (84-3-14)

LICKES DRUG COMPANY, Cleveland, Ohio.

Rad bi dobil dobrega hlapca, star od 18 do 24 let. Če ga veseli, naj se oglasi na 1028 E. 61st St. (90)

Dva fanta se sprejemata na stanovanje brez hrane. Poseben ugod, 1148 Norwood Rd. (89)

NAZNANILO OBCINSTVU.

Rojaki v Clevelandu in okolici. Spodaj podpisani naznanjam, da sem kupil veliko zalogo moških suknj in oblek, raznovrstnih barv in velikosti, narejene po najnovešem kroju. To je prva in edina slovenska trgovina, z moškimi oblekami po \$10.00 v sredi slovenske naselbine. Pričakovati je, da si ogledajo vsi slovenski možje in fantje našo veliko zalogo oblek in suknj. Samo \$10.00 in dobite močno in lepo narejeno obleko ali suknjo pri rojaku.

LOUIS GORNIK, 6033 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

V zalogi imamo tudi raznovrstne čevlje in vse moške potrebščine.

HARMONIKE!

Naprodaj so nove Lubasove harmonike, trivrstne, nemško uglasene z zlatnim lesom furnirane, z najlepšim mozaikom vložene, 30 tipk, 11 basovih tipk; pri basih zvonček, zračni bas na dnu, s prav močnimi jeklenimi glasovi s popolnoma aluminijevimi ploščami, zelo lahke za igrati, kar najfinije izgotovljene. Cena \$50. Ena harmonika se nahaja v trgovini šivalnih strojev pri R. Perdanu, 6024 St. Clair ave. in je vsakemu kupcu na ogled. Pisma me naslovljati: **Alois Škulj, Box 1402, New York, N. Y.** (99)

PAZITE!

kje in kakšno blago kupujete, kar dandanes se prodaja v marsikateri trgovini staro, preležano in mogoče že obšano blago za novo, ter pravijo, da je za Kranjce vse dobro. To ni resnica, naši Slovenci in Slovenke hočejo imeti čisto, sveže, dobro in trpežno blago za svoj denar, ker njih denar ima isto veljavo kot od drugega naroda. Zatorej vas opozarjam, cenjeni Slovenci in Slovenke, da če želite v resnici kupiti čisto, sveže, dobro in trpežno blago. Pridite k meni, kjer dobite blago po najnižji ceni. Za obilen obisk se najtopleje priporočam.

BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair avenue. Tretja vrata od Addison Road. (79-102)

Pozor!

Najlepša prilika se nudi mlademu, energičnemu Slovencu, da pobira zavarovalnino za življenje med Slovenci. Mora govoriti angleško in mora pokazati varnostna in priporočila va pisma. Milan Gallagher, načelnik Pioneer Life Insurance Co. Room 1210 Sweetland Bldg. 1010 Euclid ave. (89)

Slovenka išče dela pri privatni družini. Ne v saloonu ali pri boarderjih. Vprašajte Josip Zajec, 1378 E. 49th St. (89)

Čudovita zdravljenja.

Za kronične bolezni med našimi ljudmi.

Vsi pravijo, da so ozdraveli, dočim jim drugi niso mogli pomagati.

Z električno - radičnim zdravljenjem so zopet zadobili zdravje in srečo, prosti bolečine in skrbli.

Če trpite na kakšni kronični bolezni ne odlašajte niti en dan, pač pa takoj preiščite ta zdravila.

Naj vas preiščejo zdravniki s svojimi čudovitimi aparati in naj vam gotovo dokažejo, da tu ni uganjanja, kadar se ti moderni instrumenti rabijo za preiskanje bolezni.

Z mikroskopom, stiskalcem krvi in X žarki gledate bolezni naravnost v obraz, in če vam je znano, kaj vam dela preglavico, tedaj je zdravljenje gotovo.

Mnogo ljudi, ki so že leta trpeli na kroničnem katarju revmatizmu, želodcu, pljučah, na nervoznosti in krvi, ker niso hoteli vrjeti, da je tako zgrabilo za nje, so prišli v ta urad kot zadnje zavetišče, in so sedaj zdravi, močni, in srečni.

Njih imena in pisma polna zahvale, so na razpolago v naših uradih. Pridite in pogledajte si jih.

Ne zgubite upanja, dokler se niste posvetovali z

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. od 7. zvečer do 9. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. dopold.

SLOVENSKO PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobite veliko izbere, pohištva, kakor omare za obleko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, krovte, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vse kuhinjske oprave, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi **POGREBNI ZAVOD.** Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek,

SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST. TRGOVINA S POHIŠTVOM.

Tel. Princeton 1275-K 6208 St. Clair-av Tel. Princeton 1275-K

Hranite denar s plinom.

RABITE PLIN ZA KUHANJE, GRE-TJE, ZA VROČO VODO, ZA RAZSVET-LJAVO. MI IMAMO PEČI, STEDILNI-KE IN MANTLE ZA PLIN. PRIDITE K NAM IN NAŠ ZASTOPNIK VAM BO POKAZAL, KAR JE NAJBOLJEGA ZA RA-BO.

THE EAST OHIO GAS CO.

Superior Avenue
Opposite Hollenden Hotel
Meh. 4886 Central 982
CLEVELAND, OHIO.

Čiščenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.	NIZKE CENE.
Moške obleke\$1.00	Ženske kikirje50c
Moške suknje\$1.00	Ženske dolge suknje\$1.00
Jopiči50c	Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2924
A. J. DAMM, poslovođa.

JOHN GORNIK

6105 St. Clair Slovenaki krojač, Avenue N. E.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in hipo-
tetičnih japonskih in ameriških oblek ter suknj. Prodajam obleke po
meri in po naročilu. Priporočam se slovenskim slovenskim in po-
pravno uniformi in izvršujem vse druge krojaške naloge.
Edini založnik vseh šolskih potrebščin.
Telefon Princeton 2402 W Svaj k svojini!

KDOR HOČE DELA naj se naroči na naj- mivsko knjigo.

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez ušleja prišlo angleščini. Knjiga obsega vse
angl. razgovor za vsakdanje potrebe, s vodilo za angl. pisanje, odgovorje
angleških pism in kako se postane amerišanski državljan. Vrednija 30c
tina dobi najprej slov. angl. le angl. slov. slovar. Knjiga trdi in izkustna v
pletu vezana (med 425 strani) stane 42c 00 in se dobi pri

V. J. KUBELKA, 58 N. 140 St., New York, N. Y.

Vidno in nazorno izobrazilo slov. angl. in raznih slov. knjig. Pridite osebno.

V divjih Kordiljerah

(Nadaljevanje romana "Ob reki Rio de la Plata")

SERIAL KANON MAY
Za "Clevelandsko
Ameriko" priredil
L. J. P.

ZADNJE POGLAVJE. Božja sodba.

"Gospod," reče meni sendorjev sin, "čujem, da imate pri sebi kipuse. Ali veste, da so kipusi brez načrtov nič vredni?"

"Tega ne vem in tudi vrjamen ne."

"Jaz vam ponudim načrte,"

"In kaj zahtevate za to?"

"Našo svobodo in polovico zakladov, katere bomo dobili."

"Tega ne smem obljubiti, ker zakladi niso naša lastnina."

"Torej nečete?"

"Nikakor ne. Tudi svobode vam ne morem obljubiti. Vaš oče spada pred sodnika."

Sin naredi obraz moza, ki vidi, da je vse zgubljeno in da se mora udati v usodo.

"Vi ste grozni, senor! Nihče vas ni postavil sodnika čez nas. Poglejte navzdol v prepad, ki zija pod vami. Poglejte navzdol in povejte mi —"

Ta zviti človek ni govoril nobene besede brez namena. Mi smo vsi mislili, da nam hoče res nekaj pokazati in obrnemo pogled navzdol. In to je lopov hotel imeti, kajti v tem trenutku skoči k bratu Jaguarju, ki je držal kipuse še v rokah in mu jih iztrga, potem pa skoči v velikanskih skokih proti skalnati boteski proti jezeru.

Vsi so bili tako presenečeni, da niso mogli ničesar narediti. Jaz pa hitro zakličem tovarišem, naj pazijo na sendadorja, nakar skočim za sinom.

Treba je bilo preprečiti, da ne bi dobil konja v svojo oblast. Bil je kakih štirideset korakov pred menoj. Ko pride iz soteske na pristo, sem oddaljen le še dvanajst korakov. Hoče h konjem, toda kmalu sprevidi, da mu bom ta načrt prekrizal. Edina pot, ki jo ima pred seboj, je slano jezero. Zdjai skoči z brega na trdo solnato skorjo. Jaz mu ne sledim. Bal sem se, da se skorja pod nama uderi. Hitim h konju in jaham okoli lagune. Da sem bil peš, bi mu ne mogel pota prestriči, na konju se mi pa lahko posreči.

Sendadorjev sin skače od skorje do skorje; večkrat mu spodrsne, toda vedno zadobi ravnotežje. Sedaj pride do zadnje solnate skorje. Pred njim je voda kake štiri čevlje široka, potem pa zopet trdna tla. Skok preko vode je bil lahak in nič nevaren. Preskoči vodo in potem pa beži zopet v galopu naprej. Medtem sem pa tudi jaz že precej daleč prišel. Naredil sem že več kot polovico pota, dočim je imel on še tri petine pred seboj. To opazi zdajci tudi sin in se ustavi. Kipuse še drži v rokah. Za njim nekaj moji tovariši ob bregu semintja, pred njim sem jaz. Na to stran torej ne more pobegniti. Obrne torej na levo, toda tam, kjer se jezero neha, ne more na suho, ker voda je segala prav tik do strme pečine.

Solnata skorja ima lepo, svetlo, belo blisčajočo barvo; bila je trda in bi lahka nosila tudi jezdec, seveda če bi jahal hitro in ne počasi. Teža moža in konja sme samo en trenutek na istem mestu počivati. Sedaj mi lahko uide. Moj čas nem bregu odpira nekaka soteska. Tudi on to opazi in se na levo obrne proti soteski. Sedaj mi lahko uide. Mo čas je prišel. Konja krepko stisnem z oštrogami, nakar skoči na trdo skorjo in bliskoma naprej po gladkih tleh. Tudi sin je opazil ta moj drzni korak. Ostane za trenutek, pogleda mene, potem pa zopet prične teči, kar mu moči dajo.

Vso svojo pozornost sem obrnil najprej na solnata tla, potem šele na njega. Dokler so tla kristalno čista, se mi ni treba ničesar bati.

Tako sem se približal beguncu za kakih 60 sežnjev. In približno tako daleč je še imel do soteske. Toda pred njim je solnata skorja naenkrat spremenila svojo barvo.

"Stojte! stojte!" kričim za njim. "Vi se bodele udrili!"

Toda on me ne čuje in heži naprej. Ker sem pa hotel njegovo življenje ohraniti, mi še enkrat zakličem:

"Na desno, kjer je sol bela. Tenna vas ne drži. Za božjo voljo, vi ste zgubljeno."

Sedaj me uboga in beži proti desni. Hitro pridem bližje njega, kajti bil je že tako utrujen, da ni imel več sapa. Še dvajset korakov — on to zapaži in zopet obrne na levo. V takih trenutkih misli človek nevrjetno hitro. S seboj sem imel laso. Takoj jo razpletem, zasadam en obroč čez sedlo, z desno roko pa zavijim laso visoko nad glavo in proti beguncu. Že se uderi z eno nogom, in jaz nisem smel koraka več naprej, ker pred menoj se že spremeni bela solnata barva v temno. Lasa zažvižga po zraku, vozle zgrabi moža, in v istem trenutku se tudi uderi. Če bi imel trda tla pod seboj in bi se mogel dobro obrniti, tedaj ne bi šel navzdol, toda bi veljalo moje življenje in življenje mojega konja. Jermenje nategnem, konj potegne — zaman, sol pretrdo drži moža. Konj potegne še enkrat, toda zdajci moram že prijeti za nož, kajti v nevarnosti sem bil, da potegne težina in napetost jermenja mene in konja pod solnato skorjo. Zdjai pa skoči konj z vsjo silo — hvala Bogu, lasa je močnejša kot solnata skorja; mož obvisi na lasi in jaz ga vlečem s seboj — naprej. Jaham počasi, da ne bi sendadorjevega sina do smrti ranil po hrupavih tleh. Pri tem pa vedno bolj nategujem laso, dokler ga konečno ne pritegnem k sebi. Kmalu sva pri bregu. Tam stoji brat in Pena in Turnerstick, ki mi vzamejo moža. Jaz pa stopim s konja, ki se trese po celem telesu. Občutil je nevarnost; v kateri se je nahajal.

Medtem pa nisem pazil samo na okolico, pač pa tudi na vrh pečine. Ko sem sina potegnil na breg, se začuje iz vrha pečine strašen krik. Prav ob robu, visoko sklonjen, z dvignjenimi rokami, stoji sendador. Očetovska ljubezen mu je podelila moč.

Njegov sin je bil strašno zdelan. Pri sunku, ki ga je dobil, ko se ga potegnil iz vode, mu je bil ves obraz spraskan od solnate skorje. Pas je zgubil in tudi pol suknje. Glavno pa je bilo, da smo mu rešili življenje. Kmalu se zave. Stegne mi roko nasproti in reče:

"Senor, brez vas bi ležal sedaj v Jezeru. Povejte mi, kako naj vam povrnem."

"Bodite mirni in ne vračajte meni, pač pa onim, katerim ste mudo povzročili."

"Da, obljubim da bom. V plačilo vam pa izročim kipuse."

Sin poseže v žep.

"Imeli ste jih v roki, ko ste se udrili v jezero," mu rečem.

"V roki?" zakliče presenečeno. "O deschiado de mi! Res je; kipusi so padli v vodo."

"In nihče jih ne bo nikdar več videl."

"Vse je zgubljeno! Oh! Kaj naj naredim? Jaz grem nazaj, da dobim kipuse."

In vstane ter hoče zopet nazdol.

"Ostanite!" mu rečem. "Načrtov in kipusov ne dobite nikdar več. Mi potrebujemo vrvi, orodje, čolne, če bi sploh hoteli iskati. Mogoče se pozneje domislimo na kaj. Sedaj pa pojdite k svojemu očetu."

Mož se uda v svojo usodo. Ko pridemo na vrh, me gleda

jo Tobo in Ciriguanci s največjim spoštovanjem. Nekoliko poguma, in kmalu si pridobimo spoštovanje teh ljudi.

Sendador se je zopet vsedel. Njegove oči se svetijo. Roko stegne proti svojemu sinu ter ga posadi poleg sebe in prosi, naj mu pripoveduje. Mi se odstranimo, ker smo bili prepričani, da sedaj gotovo ne bode ta ničesar zlega naklepala. Prepričan sem pa bil, da je sendador še enkrat bolj jezen na mene sedaj kot prej.

Kako sem bil torej začuden, ko me pokliče sendador k sebi in pozove tudi brata Jaguarja, ter začne govoriti z glasom, ki ga dosedaj še nisem slišal pri njem.

"Senores," reče, "ko sem videl, da se moj sin potaplja, mi je skoro počilo srce. Naenkrat sem sprevidel, kakšen človek sem bil. Vem, da bom umrl. Predno umrem, se hočem kešati in razodeti vse zločine. Poslušajte!"

"Ne," mu branim, "če vam je usoda namenila smrt, preživite zadnje trenutke z Bogom. Zaučajte v njega, on vam podeli tolažbo."

"Imate prav. Toda povejte mi, če mi odpustite?"

"Iz srca rad."

"Kaj naredite z mojim sinom?"

"Nič, on gre lahko kamor hoče, nam ni storil ničesar, torej nismo njegovi sodniki."

"Potem pa stopi sem, sin moj, daj mi roko in čuj, kaj ti povem. Grozno je, če mora oče svojem sinu tako govoriti kot jaz. Toda jaz sem te spravil na pot hudobije, in pred teboj se oprostim. Tvoja naloga bo sedaj, da poravnas vse zločine, ki sem jih naredil. Ali mi spolneš to mojo zadnjo željo?"

Sendador je bil velik grešnik, toda njegove sedajne besede so mi segle globoko v srce. Ni govoril hitro, pač pa počasi in pretrganih stavkih. Napor mu sili potne kaplje na čelo. Toda njegov glas je bil mil, kakor materin. Naredil je globok utis na sina. Slednji sklene glavo k očetu in reče:

"Ti veš, oče, da nisem rad delal, kar si od mene zahteval. Ko je tu spodaj se odprla laguna pod menoj, tedaj se mi je v srcu posvetilo. Spoznal sem, da dosedaj nisem bil vreden, da živim. Od sedaj pa bo drugače. Jaz ti obljubim, pri-segam!"

Preko obraza starca zasije veselje. Stisne roko sinu in ga prosi:

"Poznam te in vem, da boš besedo držal. Sedaj pa pojdi. Govoriti moram še z bratom."

Bil je svečan trenutek, katerega nisem hoteli motiti. Podamo se navzdol, da pogledamo, če mogoče kje na solnati skorji leže kipusi. Toda zaman. Nikjer nismo opazili ničesar. Kipusi so zginili globoko v vodi. Toda kaj za to! Na svetu so zakladi, ki so bolj dragocenejši kot zlato in srebro!

Čez dve uri se vrnemo na vrh skaline. Sendador spi, brat sedi pri njem. Ko ga vprašujoč pogledam, mi reče s slovesnim glasom:

"On se je kesal v resnici, in Bog ni večno jezen."

Počivajočemu se vidi, da se mu bližajo zadnji trenutki. Smrt mu je zapisala svoje znamenje v obraz. Čez nekaj časa se sendador zbudi in reče:

"Moj sin, odpusti mi, drži besedo in bodi mož."

Mi molimo. Indijanci pokleknejo z nami vred. Čez nekaj časa začujemo še komaj slišen sendadorjev glas:

"Tam — leži Juan — Gomara! Nesite — tudi njegovega k njemu! In pri njih hočem ga brata k njemu! In pri njih hočem tudi jaz ležati, da mi bo laglje — odpuščeno."

Potem se pa dvigne nekoliko in omahne. Bil je — mrtev.

Istega večera smo spali ob laguni. Brat, sin in jaz smo stražili mrliča. Drugega dne pa smo mrtevce slovesno pokopali, nakar smo zapustili Pampas Salinas.

Ob Río Salado smo se ločili od Tobov in Ciriguancev. Sendadorjev sin je jahal z njimi.

V Tucumánu dobimo starega deserta, ki se je popolnoma poslužil; spremljala sta ga Unika in mladi Horno. Montes se s svojimi tovariši poslovi v tem mestu od nas, da nadaljuje svoj poklic.

Mi ostali smo se pa podali vsak v svojo domačijo. Deserto si je kupil v bližini nekega mesta v Avstriji veliko posestvo, katerega je umno obdeloval. Unika in Horno sta mu pomagala. Kadar pa jim je bilo dolgčas, tedaj so zapregli in se peljali v mesto, kjer je stanoval neki zasebnik Pena po imenu, ki se je najraje shajal pri meni. Večkrat smo v poznih večerih se spominjali dogodkov, ki smo jih preživeli v južni Ameriki.

(Konec.)

Nova obrambna reforma.

Med vladama je prišlo do sporazuma glede brambne reforme. To je zadnja novost v tem vprašanju, ki je brez dvoma za avstrijske davkoplačevalce največje važnosti. Če izvedemo sedaj, da se je določilo zvišanje na 31.300 mož, je edina tolažba, da se vladi nista zedinili na še večje zvišanje, ker bi se končno zgodilo vendar vse, kar bi zahtevala vlada, neoziraje se na življenjske potrebe izmozganega avstrijskega prebivalstva. Od zgoraj omenjenega zvišanja odpade 16.500 mož na skupno vojsko, 1500 mož na vojno mornarico, 7300 mož na avstrijsko in 600 mož na ogrsko domobranstvo. To zvišanje ima namen izvršiti sledeče:

1. Zvišanje mirovnega stanja stotni v obmejnih pokrajinah, ker se je baje pokazalo, da bi pri takem zvišanju ne bilo treba kadar zapiha kak veter čez mejo, poklicati rezerviste pod orožje. To je zelo lepo rečeno, gotovo pa je, če bo kak Srb ali Črnogorec prislonil albanskemu roparju za ušnico, da bodo morali naši rezervisti še vedno imeti pripravljene čule, da gredo na letovišče v Bosno, Hercegovino in Slavonijo.

2. Izboljšanje razmer pri oddelkih s strojnimi puškami.

3. Povišanje števila moštva

pri artileriji, kavaleriji in tehničnih četah. Pravijo, da je sila potrebno zvišanje števila topov, ker ima Nemčija 60 do 80, Francoska 72, Rusija pa 64 topov pri pehotni diviziji.

4. Domobranstvo naj se spravi na isto višino kakor armada, da ne bo ljubosumnosti med častniki, in da si ne bodo mogli vedno očitati, češ, ti imaš za pet soldatov manj kakor jaz. To bo seveda prav izdatno podprlo slovo med armado in domobranstvom, kar mora seveda avstrijskega davkoplačevalca strašno veseliti.

Da se vse to ne bo zgodilo naenkrat, marveč šele tekem treh do petih let, je zopet stvar zaradi katere zahteva naša vlada lovovirjev venca. Seveda vladi vsel če pa se avstrijski državljani v svoji redki fizični juhi ne bo mogel naslanjati na divnem pogledu na lorberjev listek!

Tako daleč smo namreč že prišli, da bo avstrijska renta kmalu zaostala za albansko in kaj nam pomaga potem teh 31.000 novih vojakov, če pa v slučaju vojne ne bodo imeli skorje kruha! Z okostnjaki v soldaških hlačah domovini ni nič pomaganega in če bo pošiljal rezervisti svojo lenungo ženi in otrokom domov, da si kupijo kruha, bodo parade brez svetlih čevljev in zapeklivo se blestečih knofov.

Srebrna posoda in namizno orodje ostane del časa lepo svetlo, če ga osnažiš na sledeči način: Pripravi zmes iz nastrogane krede in salnija, pomazi z njo stvari, ki jih nameravaš čistiti in jih zdrgni najprevo z mehko volneno krpo, potem z jelečeno kožico in slednjič izmij še v milnici. Srebrne žlice ali vilice, ki so postale od jacihi jedi rumene, listaste, osnaži najpoprej s sajami in jih zbrisi z volneno krpo.

Podobe iz mavca postanejo zopet snažne in lepo bele, če jih obliješ z gosto kuhanim škrobom in pustiš, da se škrob na podobah posuši, nato pa previdno odstraniš.

Umazane fotografije se sčistijo in osvežijo, če jih nalah-

no obdrgneš s svežo žemljo.

IZUMJENI ČESKI knjigovez

B. F. PRIHODA

ne priporoča Sloven-
cem v vezavo vsako-
vrednih knjig, poseb-
no pripovednih in
mašnih. Lično delo,
nizke cene. 10 10 10

Naročila sprejema

CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

LAUBOV GOLDEN

BOD KRUH

je narejen v pekarni tako čist,
kakor od vaše matere, draga
gospa. Okusen kruh, vsak
hlebec savit v papir. Vsi gro-
cerji.

The
Jacob Laub Baking
Company

4909 LORAIN AVE.

Naša tiskarna je slovenska
unijaka tiskarna.

Telefon Princeton 3402-R

JOHN L. MIHELICH

3048 in 6117 ST. CLAIR AVE.

JAVNI NOTAR.

Slovenski tolmač na sodnji in v družih zadevah.

Prodaja vsakovrednih cigaret.

TELEFON PRINCETON 1944-L

MIHAEL SETNIKAR

Slovenska Costilna

6131 ST. CLAIR AVE.

Priporoča rojakom in družinom prvo slovensko dvorano v Cleve-
landu za veselice, igre, poroke in kresne slavnosti, kakor tudi za vse
druge prilike.

Prodaja vsakovrednih cigaret.

NEBO CIGARETTES

10 FOR 5c

Najboljše izmed vseh.

Čiste, fine,
zadovoljive.

Fina cigareta, ki vas vedno
zadovolji.

Prodaja bankerotnega blaga.

Od Imperial Clothing Co., 836 Broadway, New-York
smo kupili s posebnimi žrtvami.

50 POSEBNIH
PRODAJALCEV

The Imperial Clothing Co. so bili veliki izdelovalci blaga. Težave v poslu so povzročile padec, in receiver je prodal vse blago na javni dražbi. Mi smo kupili blago in ga sedaj lahko vam prodamo po najnižjih cenah.

Zaloga obstoji z jako finih oblek, sukenj, lahkih plaščev, dežnih plaščev, in sukenj s kužuhovino, vsake mode, izdelka barve, za trgovino, praznik in delo. Fina izbira oblek za mlade fante, ki so radi moderno napravljeni, kakor za starejše ljudi, ki se bolj priprosto opravljajo.

3894 OBLEK IN 1150 SUKENJ SE
bo prodajalo po teh cenah.

Imperial Clothing Specialty Co. \$9.75
\$15. in \$16. sukenj in obleke po

Imperial Clothing Specialty Co. \$14.75
\$20 in \$22 sukenj in obleke po

Govori se v slovenskem jeziku
v vseh odelkih.

Baileys

ONTARIO &

PROSPECT